

Nr 30.

Ankom till riksdagens kansli den 5 maj 1933 kl. 3 e. m.

*Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om
allmän revision av rikets grundlagar.*

Uti en inom första kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 243, har herr *Lindhagen* hemställt, »att riksdagen ville anhålla, att regeringen efter allsidig beredning måtte framlägga förslag till en allmän revision av rikets grundlagar».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Föreliggande motion synes avse dels en formell revision av rikets grundlagar, dels ock sakliga ändringar av åtskilliga bestämmelser i dessa lagar ävensom införande i dem av bestämmelser rörande konstitutionella frågor, vilka icke vare sig genom grundlagsbestämmelser eller i praxis reglerats av vår konstitutionella rätt.

Vår främsta nu gällande grundlag, regeringsformen av den 6 juni 1809, har utarbetats med beaktande av historiska och för Sverige säregna förhållanden inom statsstyrelsen och förvaltningen. Även om nya former delvis skapades genom de år 1809 antagna grundlagarna, anknötes dessa dock i största utsträckning till vad förut gällt. Regeringsformen har även alltsedan sin tillkomst genom sin elasticitet visat sig väl fylla sin uppgift och möjliggjort en lycklig konstitutionell utveckling. Trots de ändringar, som vid åtskilliga tillfällen företagits i denna grundlags bestämmelser, utgör densamma såväl formellt som sakligt en enhetlig och fast grundval för Sveriges författning. En revision av regeringsformen är så mycket mindre befogad som dess bestämmelser visat sig möjliggöra en god samverkan mellan konung och riksdag i olika och för skilda tider lämpade former. I den mån så erfordrats hava i regeringsformen företagits partiella reformer, och det är utan tvivel den väg, som bör beträdas, därest några sakliga ändringar i regeringsformen skulle visa sig vara nödiga och nyttiga.

Vad utskottet sålunda anført beträffande regeringsformen gäller även, om än i mindre grad, om rikets övriga grundlagar. Beträffande riksdagsordningen har i motionen erinrats, att första kammaren vid 1932 års riksdag i vissa avseenden avlog av konstitutionsutskottet framlagt förslag om vissa ändrade bestämmelser i riksdagens arbetsformer. Utskottet kan dock icke underlåta att framhålla, att den föreslagna reformen i flera väsentliga avseenden antagits av 1932 års riksdag och slutligen godkänts innevarande riksdag.

I motionen ha även framförts vissa särskilda författningsspörsmål, vilka utskottet dock med hänsyn till det sammanhang, vari de framställts, saknar anledning upptaga till närmare behandling.

Sålunda ifrågasättes reformering av det proportionella valsättet, därvid även berörts frågan om majoritetsval i enmansvalkretsar. Dessa frågor hava förut av riksdagen behandlats varje år under tiden 1924—1930 och då av utskottet avstyrkts och av riksdagen avslagits. Skäl för att riksdagen nu skulle upptaga dessa frågor till förnyad utredning synes icke föreligga.

Beträffande den i motionen berörda frågan om införande i grundlagarna av decisiv folkomröstning, får utskottet erinra därom, att utredning och betänkande angående ifrågavarande spörsmål avgivits av folkomröstningskommittén den 28 februari 1923. Den uppfattning denna kommitté företrädde, nämligen att dåvarande förhållanden i Sverige icke gäve tillräckliga skäl för att framlägga förslag om införande av ett decisivt folkomröstningsinstitut i Sveriges författning, torde alltjämt äga giltighet.

Ej heller övriga i motionen framförda förslag till reformer torde böra göras till föremål för någon utredning.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 5 maj 1933.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar Reuterskiöld, Strömberg, Oscar G. Karlsson*, greve Spens, Hellberg, Sandegård, Larsén, Björkman, Mellén, P. Sandström, Borg*, Magnusson i Tumhult, Andersson i Igelboda, Gustafson i Kasenberg, Olsson i Mora, Vougt, Petersson i Broaryd, Nordström*, Lundqvist i Rotebro och Johnsson i Norrahammar*.

* Ej närvarande vid justeringen.